

KMETOVALEC

Glasiło Kmetijske družbe za Slovenijo.

Izhaja 15. in zadnjega dne v mesecu.
Člani Kmetijske družbe dobivajo list
brezplačno. Cena listu za nečlane
20 Din, za inozemstvo 30 Din letno.

Posamezna številka stane 1 Din.
Uredništvo in upravnništvo je v
Ljubljani, na Turjaškem trgu št. 3.
Urejuje Viljem Rohrman.

Štev. 8.

V Ljubljani, 30. aprila 1927.

Leto XLIV.

VSEBINA: Jubilejna kmetijska razstava. — K pridelovanju prosa. — Nevarnost pred grozdnim moljem. — Njivski požar in njegove poškodbe. — Sajenje in prvo oskrbovanje hmelja. — Nekaj pripomb k zboljšanju hmelja. — Slabi uspehi z dungitom. — Difterija ali davica perutnine. — Naši goveji hlevi in svinjaki v zimskem času. — Razstava goveje živine v Mozirju. — Vprašanja in odgovori. — Kmetijsko-šolski vestnik. — Dopisi. — Književnost. — Uradne vesti. — Tržne cene. — Inserati.

Jubilejna kmetijska razstava.

Vsem podružnicam!

Kmetijska družba je poslala vsem podružnicam okrožnico z vabilom na jubilejno razstavo in je priložila tudi program razstave. Temu vabilu so se odzvale dosedaj le nekatere podružnice. Okrožnico smo poslali kot tiskovino v odprtih kuvertih. Vse kaže, da mnoge podružnice tega vabila niti prečitale niso, ampak da so ga kot tiskovino kar odložile in v nemar pustile, tako da niti ne vedo, ali jim je na okrožnico kaj odgovoriti ali ne. Tudi v „Kmetovalcu“ smo objavili okrožnico, ki se, kakor vse kaže, ni zadostno uvaževala od strani podružnic. Prosimo zaradi tega načelnike in podružnične odbore, da se zavzamejo za stvar in da odgovore družbi, kako se nameravajo udeležiti jubilejne razstave. Naj skličejo v ta namen sestanke, da se vprašanje reši. Podruž-

nice, ki imajo sedaj občne zборе, naj spravijo pri tej priliki jubilejno razstavo v razgovor in naj poročajo o uspehu družbi. Odbor za jubilejno razstavo želi vsaj do konca maja izvedeti za vse podružnice, ki se bodo udeležile jubilejne razstave s svojimi pridelki, izdelki, prirejkami itd. Obrnili smo se tudi na vse okrajne kmetijske referente z vabilom, da podpirajo to spominsko prireditev in da gredo podružnicam in posameznim razstavljalcem na roko in da tudi sami sodelujejo pri nabiranju gradiva za razstavo. Vsak okraj mora biti na razstavi primerno zastopan. Pokazati treba, da se zavedamo svojega stanu in svojih poklicnih dolžnosti. Priglasila za razstavo naj se pošljejo podpisani družbi zadnji čas do 31. maja

Kmetijska družba za Slovenijo. 17

K pridelovanju prosa.

Prof. inž. Ferdo Vončina, Maribor.

V naših krajih pridelujemo proso v manjši meri. Ta rastlina daje v našem podnebju razmeroma prav lepe pridelke, ki presegajo dostikrat pridelke drugih žitnih rastlin. Da te pridelke dvignemo, moramo upoštevati pri tej rastlini vse tiste posebne pogoje, ki so najbolj merodajni za višino pridelkov.

Važni pogoji za uspevanje.

Proseni rastlina je zelo občutljiva proti mrazu. Za kaljenje in svoj razvoj potrebuje celo več toplote kot koruzna rastlina, pa tudi tekom svoje rasti potrebuje precej toplote. Uspešno kali seme šele pri toploti nad 12 stopinj C; nižja toplota občutno ovira kaljenje, mali mrazovi ji pa naravnost škodujejo. Tudi znižanje toplote med rastjo ima za posledico, da zastane v rasti. Sejati jo moramo pozneje kakor koruzo, ko se že ni bati mrazov. Setev po strniščih ima uspeh le po rastlinah, ki jih zgodaj spravimo, kakor n. pr. po zgodnji krmi. Po žitnih strniščih pa proso ne moremo sejati, ker raste en mesec dlje kakor ajda; vsa zoritev proso bi se tedaj zavlekla v dobo, ko nastopajo že jesenski mrazovi. Vsa žetev bi s tem trpela. Morebiti bi dale kaj uspeha zelo

zgodnje vrste prosa, v milem podnebju, po zgodnjem žitu in v krajih, koder je jesen topla.

Prosu ugajajo bolj lahke, sprsteninske zemlje. Izgleda pa, da ni tu toliko merodajna mehanična sestavina lahke zemlje, kot pa veliko bolj to, da je zemlja topla. Zato proso zelo slabo rodi v težki vlažni zemlji, mokri glinasti, pa tudi v težji lapor-nati zemlji. Važno je, da mora biti zemlja za proso kolikor mogoče brezplevelna. Zato je umestna setev prosa po rastlinah, ki ostavljajo polje plevela čisto (po okopavinah, po zgodnjih krmskih rastlinah). Ko vskali proso in razvije par listov, zastane v svoji rasti, toda le navidezno, ker ta čas hitreje razvija in podaljšuje svoje korenine kakor pa nadzemske dele. Zato ga v tej dobi rad preraste plevel, ki ga potem duši in zelo ovira v daljnjem razvoju.

Priprava zemlje in setev.

Za proso moramo zemljo kolikor mogoče zrahljati. Globoka obdelava (nad 25 cm) kot je za okopavine umestna, tu ni potrebna, toda obdelana zemlja pa mora biti dobro zdrobljena, površinski zlog zemlje, v katerem ima seme kaliti, moramo fino zdrobiti, tako da ni nobenih grud in kep na površini. Proseno seme je drobno in potrebuje za kaljenje tudi dobro zdrobljeno prst.

Ako sejemo proso po okopavinah, tedaj moramo že jeseni njivo sprašiti; spomladi, ko se je zemlja osušila, jo prevlečemo, da se do setve brazde ne zaskorjijo. Zelo dobro pripravimo polje za proso, ako pred setvijo zemljo srednje globoko zrahljamo, ne da bi jo obračali. S tem preprečimo preveliko izhlapevanje vlage in morebitno zaskorjevanje. To delo opravimo z razruševalcem, oziroma s kultivatorjem; če pa tega orodja nimamo, pa tudi z okopalnikom (planetom), katerega je treba v ta namen le primerno urediti. Tako rahljanje je na vsak način dobro, namesto ponovnega oranja, zlasti takrat, ako se zemlja spomladi zapere. Tako zrahljano zemljo je še pred setvijo z lahko brano fino zdrobiti. V ta namen so kaj pripravne lahke železne brane s kratkimi zobmi, takozvane setvene brane.

Po spomladni zgodnji krmi je za proso polje preorati in paziti pri tem, da ne orjemo prevlažne zemlje. Pri oranju naj se zemlja siplje in drobi. Tudi za brano ne sme biti zemlja prevlažna.

Sejati smemo, ko je površina zemlje dosti suha; torej v suho. Pri ročni setvi na široko naj se ne seje pregosto; zelo umestna je setev v vrste, posebno ako imamo stroj za setev v vrste. Setev v vrste da veliko močnejše rastline. Razdalja vrst pa naj bo tu večja kot pri drugih žitih, svojih 15 do 25 cm. V tem slučaju je mogoče namesto prve pletve, proso okopati, kar je veliko hitreje in cenejše izvršeno kot ročna pletev. Semena ne smemo sejati pregloboko, 1 cm kvečjemu do 2½ cm globoko. Pri setvi na široko moramo proso pač dvakrat opleti, ker mu drugače zelo škoduje plevel, tako da dobimo malo pridelka. Da se pa tudi pred prvo pletvijo prevleči z lahko brano; s tem zatremo precej plevela.

Pravilno gnojenje.

Glede gnojenja prosu imamo zelo malo znanstveno dognanih podatkov, pa tudi zelo malo izvršenih gnojilnih poskusov, po katerih bi se dale dognati posebne zahteve prosene rastline. Za presojanje potrebe gnojenja si pa moramo predočiti, da razvija prosena rastlina svoje korenine pretežno v živi plasti; od tam črpa največ svoje hrane, potrebuje torej veliko hranilnih snovi, ki pa naj bodo rastlini lahko dostopne, torej v tako pretvorjeni obliki, da jih rastline lahko usvojijo. Rastna doba prosa je v primeri k ostalim vrstam žita kratka. V tej kratki dobi si mora ta rastlina usvojiti vso potrebno hrano, kar je mogoče le tedaj, ako je ta hrana zadosti pripravljena. Zemlja naj bo dobro ugnojena in založena s hranilnimi snovmi že od prejšnjih gnojenj (kakor n. pr. po dobro gnojenih okopavinah). Ako ni, tedaj moramo gnojiti proso s hitro delujočimi gnojili (apneni dušik ali čilski soliter, superfosfat, med kalijevimi gnojili pride v poštev samo kalijeva sol). Gnojenje s svežim hlevskim gnojem ni za proso, ker se v takem gnoju prepočasno razkrajajo in pripravljajo potrebne hranilne snovi. Vkljub takemu gnojenju ne dobi rastlina dovolj potrebne hrane. Hlevski gnoj bi moral biti že par mesecev pred setvijo v zemlji, da bi zalegel.

Ne gre samo za to, ali in koliko se gnoji, temveč tudi kdaj in v kakšni obliki se dajejo poedine hranilne snovi.

Gnojenje z umetnimi gnojili je pa tudi iz sledečega razloga bolj umestno in pravilno. Ako imamo proso na lažji zemlji, bi morali tudi tu zaradi ve-

like potrebe prosa (na lahko dostopni hrani) gnojiti s hlevskim gnojem že precejšen čas pred setvijo. S tem se pa izpostavimo nevarnosti, da se izgube hranilne snovi vsled izpiranja v spodnje plasti. Gnojenje s hitro delujočimi mineralnimi gnojili je zaradi tega umestno. (Konec prih.)

Nevarnost pred grozdnim moljem.

Naši vinogradi so letos v veliki nevarnosti pred grozdnim moljem ali, kakor ga znanstveno imenujemo, pred grozdnim sukačem, ki nastopa na trti najprej kot seneni črviček in pozneje kot kiseljak. Lahko nam ta škodljivec uniči velik del letošnje letine ali pa tudi vso, kakor se je zgodilo pred dvema leti na Nemškem. Nihče ne ve, kako bo letos nastopil. Na vsak način moramo biti pripravljeni in moramo s pokončevanjem tega škodljivca pričeti, preden se nam vgnezdí na grozdnem zarodu. Vsi vinogradniki — brez izjeme — se moramo že sedaj preskrbeti s potrebnim sredstvom proti temu škodljivcu in ga moramo preganjati, preden začne delati škodo. Če senenega črvička je treba zatreti, da ne bo pozneje kislega črvička na grozdnih jagodah.

Proti grozdnemu molju še po dosedanjih izkušnjah najbolj uspešno bojujemo s takoimenovanim „urania-zelenilom“. To je zelen in strupen prah, ki ga kaže primešavati galičnemu škropivu, tako da se obenem varujemo pred peronosporo in pred grozdnim moljem. Da ga lažje primešamo, ga kaže primešati najprej apnu oziroma apneni brozgi, ki jo potem še bolj razredčimo, preden ji prilijemo raztopljene galice. Na 100 l galičnega škropiva vzamemo 12 dek urania-zelenila. Ta strup morajo mali črvički dobiti vase, preden se zapredejo sredi cvetnega popja. Zato je važno, da škropimo v pravem času in dosti zgodaj. Prvič je škropiti zadnje dni meseca maja, nekaj dni po glavnem letanju molja, drugič pa dober teden pozneje. Na glavni nastop metuljčkov moramo biti torej pozorni. Od srede maja je treba nastop molja po vinogradih opazovati. Čez dan se skriva metuljček pod listjem, na večer in ponoči pa leta in se plodi.

Če bomo o pravem času škropili trte in zlasti zarod in če se bomo tega dela lotili vsi od kraja, potem je upati, da bomo zatrli senenega črvička, in če tega zatremo, potem tudi kislega črvička ali kiseljaka ne bo.

Ker grozdní molj dlje časa leta in trpi zaradi tega dlje časa tudi vsa njegova zalega, moramo na vsak način prvo škropljenje ponoviti.

Naša dolžnost je, da se najprej in skupno poprimemo pokončevanja senenega črvička z urania-zelenilom. O škropljenju proti kislemu črvičku bomo pozneje pisali.

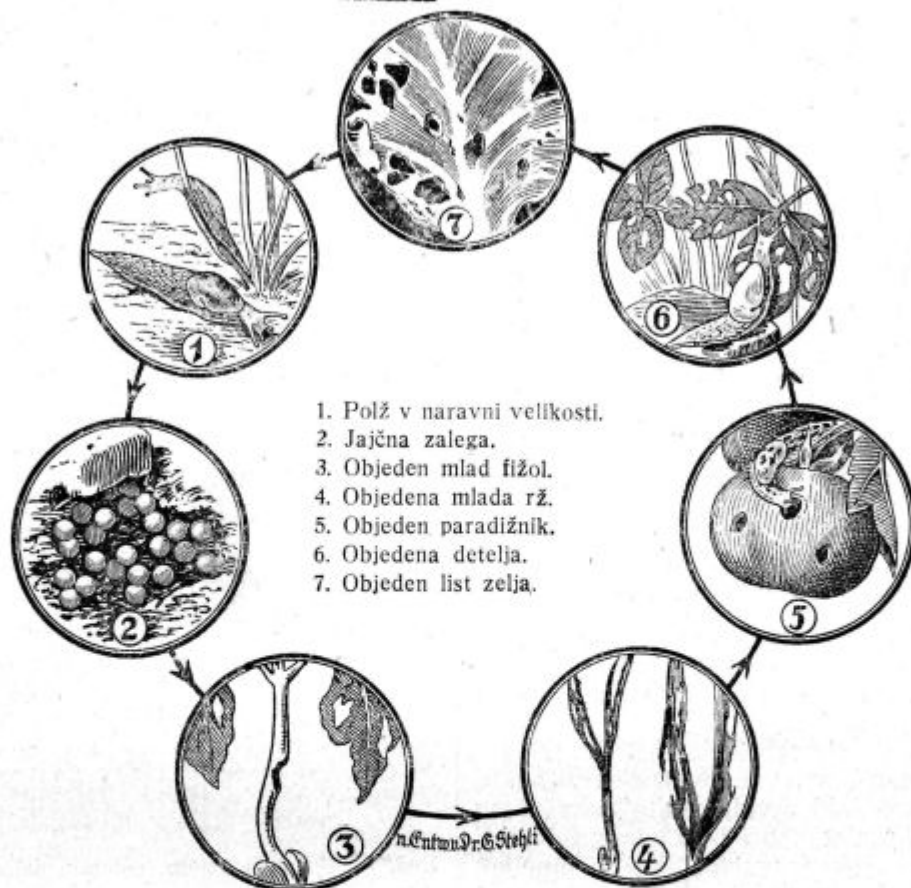
R.

Njivski polž in njegove poškodbe.

Zadnji dve leti je delal njivski polž veliko škodo po njivah in vrtovih. Mestoma je nastopal v takih množinah, da je pokončal vso setev ali pa močno poškodoval mlado strn in druge sadeže. Tudi pri vrtnih rastlinah je povzročil mnogo škode. Da se je ta golazen v lanskem letu tako razširil, je pripisati mokremu vremenu, ki najbolj prija tem nevarnim

škodljivcem. Njivski polž objeda vsako zelenje in je nevaren posebno zaradi svoje hitre razplodbe, ki jo je pripisati samooplodbi. Pod. 16. nam kaže razvoj polža in njegove poškodbe na raznih sadežih. Najhuje je to, da je tega škodljivca tako težko zatirati in da nimamo skoraj drugega sredstva, kakor da ga iščemo in pobiramo izpod nastavljenih skrivališč in kep in da ga preganjamo z apnenim prahom.

Upošteva vse te okoliščine, je razdalja med sadeži lahko 1.20—2.20 m; kot srednjo mero jemljemo na zgodnje vrste 1.40 m, za pozne 1.60 m. Tako zasadimo na 1 hektar pri medsebojni razdalji sadik 1.40 m (vsak sadež zavzema površino 1.96 m²), 5102 sadežev (na oral 2918), pri razdalji po 1.50 m (površina 2.25 m²), 4444 sadežev (na 1 oral 2533) in pri razdalji 1.60 m (površina 2.56 m²) 3906 sadežev

Pod. 16. Njivski polž, njegova zalega in poškodbe.

Sajenje in prvo oskrbovanje hmelja.

Sedaj je najprikladnejša doba za saditev hmelja, zato podam nekaj navodil, kako je pri tem delu pravilno postopati.

Preden začnemo s saditvijo hmeljevih sadežev, moramo zemljo poravnati z brano, označiti vrste in zakoličiti mesta za sadeže. Vrste moramo začrtati v smeri prevladajočega vetra, če le mogoče v smeri od severa proti jugu. Če je zemljišče nagnjeno, tedaj je izpeljati vrste počez, da na ta način preprečimo odplavljanje zemlje. Kakor pri setvah in saditvah sploh, je posebno paziti na **gostoto saditve**. Tudi pri hmelju ne bo pridelek večji, če so rastline preblizu skupaj. Največ pridelamo na zmerno gostih hmeljnikih. Toda nemogoče je določiti, katera razdalja je najbolj primerna. Gostota saditve je zavisna od sestave in lege zemljišča, od vrste hmelja in od načina gojitve. Zgodnje vrste hmelja so nekoliko slabejše v rasti, zato jih sadimo nekoliko gosteje nego pozni hmelj. Močna, rodovitna zemlja ne prenese tako goste saditve kakor revnejša tla. V Sloveniji sadimo hmelj samo v četverokotu (v kvadratu), ker je to primernejše za obdelovanje. Trikotna saditev pri nas ni priporočljiva.

(na 1 oral 2226). Najboljša razdalja je 158 cm, t. j. na 1 ha 4000 sadežev.

Pri odmerjanju in začrtavanju mest za sadeže označimo točko, na katero pride kol ali hmeljevka (navadno 20—30 cm od sadeža); torej je njivo najprej zakoličiti.

Saditev hmelja. Ko smo natančno zakoličili točke za droge, začnemo saditi. To delo lahko vršimo od začetka marca nadalje do polovice maja. V ta namen izkopljemo v dobri zemlji najprej z motiko ali z lopato 20—30 cm globoke in 30 cm široke jame. V prodnati zemlji morajo biti jame 60 cm široke in globoke ter napolnjene s kompostom. Že pri rigolanju moramo zemljo temeljito pognojiti s hlevskim gnojem. Če pa tedaj tega nismo storili, moramo sedaj v izkopano jamo vreči nekoliko dobro vležanega gnoja. Nato posadimo v jamo sadež tako, da so očesa oziroma popki obrnjeni navzgor proti površini, nato ga pa zasujemo in dobro potisnemo v zemljo. Da se zemlja okrog njega dobro vleže, jo je ob saditvi nekoliko zaliti, najbolje z razredčeno gnojnico. Tudi okrog sadeža samega je koristno natositi dobrega razkrojenega gnoja, ki ga pokrijemo z zemljo ter jo okroginokrog nekoliko stlačimo. Paziti pa moramo, da pri tem ne poškodujemo sadeža.

Zgornji popek sadeža pride v lahkih zemljah 10 do 15 cm, v težkih pa 5—10 cm globoko.

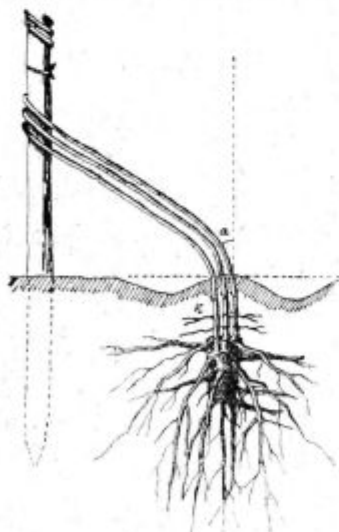
Pri saditvi je večkrat vprašanje, ali je na eno mesto posaditi samo po eno sadiko ali je treba dveh. Dosedanje izkušnje so pokazale, da zadostuje ena sadika, ki pa mora biti dobro razvita, zdrava in sveža.

Prvi poganjki zasajenih korenin poženejo pri dovolj vlažnem in toplem vremenu v 10—14 dnevih. Navadno pa ne pribojejo vsi sadeži hkrati iz zemlje, temveč nekateri prej, drugi pa celo več dni pozneje. V slučaju, da nastopijo po saditvi suhi dnevi, je dobro sadež zalivati z vodo, še bolje pa z razredčeno gnojnico, s čimer znatno pospešimo rast. Če nimamo gnojnice, dosežemo precej isti uspeh s čilskim solitrom, ki ga raztopimo v vodi in zalivamo z njo posajeni hmelj. Če nekateri sadeži ne poženejo niti po 20—30 dnevih, jih skrbno odgrnemo in pregledamo, če so še sposobni za življenje. Če ni upanja, da bodo pognali, jih čimprej zamenjamo z novimi.

Ko dorastejo sadike do pol metra visoko, jih prvič okopamo, in sicer deloma za to, da uničimo plevel, deloma pa da zrahljamo zgornjo plast zemlje ter ohranimo vlago v spodnjih legah. Kasneje moramo rastline vsaj še enkrat okopati. **L.**

Nekaj pripomb k izboljšanju hmelja.

Poleg nepravilnega gnojenja je veliko krivo malomarno obdelovanje hmelja, da postajajo pridelki vedno pičlejši. Povsod slišimo tožiti hmeljarje, da je pridelek hmelja vedno manjši. Kje so časi, ko si dobil na enem drogu cel mernik lepih kobul! Kdor ve, s koliko ljubeznijo so negovali Savinjšani v 80. letih to rastlino, lahko vidi, kako površni so postali v zadnjih desetletjih pri obdelovanju. Nemci imenujejo hmeljišča „Hopfengarten“, t. j. hmeljev vrt, ki naj bo res oplet in zrahljan kot vrtna greda.

Pod. 17. Poganjki hmelja, privezani naravnost na drog.

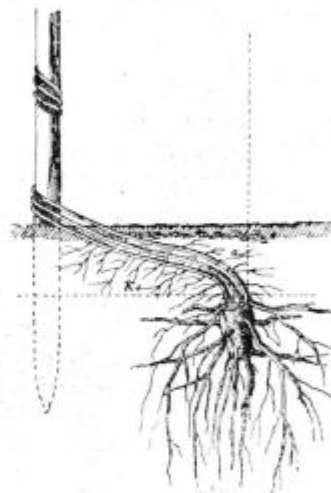
Opozoriti hočem torej napredne hmeljarje na prvotni način prvega obdelovanja, ko požene vitice. Tuintam se je ta način še ohranil. Večina hmeljarjev ga je pa iz komodnosti in površnosti opustila, ker niso vedeli, koliko koristi prinese to malenkostno delo.

Večina dela takole: Kakor znano, požene obrezano korenino šop vitic iz zemlje. Ko dosežejo dolgot dobrega pol metra, odberemo najmočnejše, ki rastejo navpično iz korenine, druge pa več ali manj grdo pulimo in potrgamo. Preostale vitice napegljemo k drogu in jih v višini 30 cm privežemo, kakor kaže pod. 17.

Drugi način je sledeči: Okrog šopa vitic, ki so pognale iz obrezane korenine, odgrnemo z motiko zemljo in porežemo z ostrim nožem odvišne vitice tik pri korenini. V tako nastalo jamo pripognemo preostale vitice. Nanje položimo odrezane poganjke — za zeleno gnojenje — in zasujemo jamo z rahlo prstjo. Če vitice dosežejo drog, jih **rahlo** privežemo. Glej por. 18.

Kaj vidimo na teh dveh podobah? Vidimo, da je drugi način boljši od prvega. Zakaj?

1. Pri prvem načinu se pri trganju poganjkov korenika mnogokrat začesne, kar povzroči motenje rasti.

Pod. 18. Poganjki hmelja, položeni najprej v zemljo in potem na drog.

2. Pod št. 17. požene rastlina poletne korenine, ki so glavne hranilke, le na razmeroma kratkem delu (k) vitic. Pri pod. 18. pa se ta del mnogo podaljša (k1). V centimetrih od 10 na 25 cm. Več korenin, več hrane, posebno, ker se na ta način izkorišča tudi gornja plast zemlje. Čim več bo hrane, boljše bo uspevala rastlina!

3. Če primerjamo kota a in b na podobah vidimo, da je **b** mnogo večji. Ravno ta kot — nagnjen od navpičnice — je izredne važnosti. Rastlinoslovci, predvsem Vöchting, so namreč dognali, kar je našim vinogradnikom in gojiteljem pritlikavcev že dolgo znano iz vsakdanje skušnje, da daje trta ali veja, čimbolj je njena lega vodoravna, več cvetja in sadu. Rast končnih popkov postane počasnejša, zato pa rastejo tembolj postranske vejice in nastaviijo tem več cvetja. Pri hmelju je ravno tako. Hmelj, obdelan kot kaže pod. 18., požene bujne postranske poganjke z mnogimi enakomernimi kobulami. Ko dorase, ima drog podobo smreke. Tako obdelan, kakor kaže pod. 17., pa dobi obliko pahljače ali muhalnika z ogromnimi, medlimi kobulami. To vidimo posebno pri nasadih na žico, kjer rase rastlina skoro popolnoma navpično iz korenine. Da je pridelek po drugem, t. j. starem načinu vzgoje obilnejši, je dognano s poskusi, in sicer znaša večji prirastek

do 25%. Poleg tega prištedimo pri drogih, ker ne raste hmelj tako v višino.

4. Vitice so pri poznejšem obdelovanju manj izpostavljene poškodbi po živini, ker so zakrite.

5. Dobimo po tem načinu boljše, dobro ukoreninjene sadike, od katerih zopet lahko pričakujemo krepke rastline.

To so v glavnem prednosti, zaradi katerih bi bilo želeli, da se naši hmeljarji zopet poprimajo tega načina, ki so ga iz malomarnosti opustili.

I. K.

Slabi uspehi z dungitom.

Jeseni l. 1925. se je priporočalo v tem listu „dungit“ kot sredstvo za konserviranje in izboljševanje hlevskega gnoja (glej „Kmetovalca“ št. 9. z dne 15. oktobra 1925). Naše kmetijske šole so na pravile lani potrebne poskuse s tem sredstvom. Uspehi pa niso zadovoljivi. Kakor se glasi poročilo, ki so ga sestavili inž. H. Mohorič, inž. V. Sadar in V. Petkovšek v „Glasniku“ ministrstva poljoprivrede i voda za prvo četrtletje v Beogradu, se dungit ni obnesel **ne za konserviranje niti za gnojenje**.

Srednja vinarska in sadjarska šola v Mariboru je porabila za poskuse 100 kg dungita. Poskus se je vršil pri 6 kravah in je trajal 11 dni. Po točni izvedbi poskusa in natančni preskušnji z dungitom obdelanega in neobdelanega gnoja je bila končna sodba, da dungit ni konserviral gnoja tako, da bi vezal celotni dušik in preprečil navadni razkroj pri gnoju. Enako neugoden je bil tudi preizkus na kmetijski šoli v Št. Jurju, ki je delala poskuse pri 8 kravah skozi pet dni in porabila na dan 10 kg dungita, skupaj 50 kg. Tudi ta poskus je pokazal, da z dungitom konservirani gnoj ni pridobil nič na dušiku.

Pa tudi pri gnojenju samem s tako konserviranim gnojem ni bilo nobenega uspeha, ampak nasprotno. V Mariboru kakor tudi v Št. Jurju se je pokazal na kontrolnih parcelah večji pridelek kakor pa na onih, ki so bile gnojene s konserviranim gnojem, tako da je bil uspeh popolnoma protiven (negativen). V Mariboru še semena niso nazaj dobili, v Št. Jurju pa nekaj malega več. Končna sodba gori imenovanih strokovnjakov je ta, da ima dungit le toliko vrednosti v hlevskem gnoju, kolikor znaša gnojilna vrednost dungita po njegovi kemijski sestavi. **Od rabe dungita pa je treba odsvetovati pri konserviranju gnoja, ker sredstvo ne konservira in je pri sedanjih cenah predrago, da bi služilo kot umetno gnojilo.**

Dotično poročilo v „Glasniku“ je seveda podprto s točnimi številkami in potrebnim popisom. Našim čitateljem pa naj zadostujejo gola dejstva, ki smo jih v interesu te zadeve s tem priobčili.

—n.

Difterija ali davica perutnine.

Živinozdravnik Stanko Arko.

Zadnje čase se je v nekaterih delih Slovenije precej razširila kužna bolezen perutnine, ki jo imenujemo difterija ali davico. Ta bolezen je ena najbolj nevarnih kug pri domači perutnini. Zanesla se je v naše kraje najbrže s purami s Hrvaškega.

Difterija perutnine je nalezljiva bolezen, ki napada v prvi vrsti kokoši, purane in golobe, medtem ko je vodna perutnina bolj varna pred njo. Pri tej bolezni razločujemo dve glavni obliki, in sicer: **difterijo** v ožjem zmislu, to je vnetje sluznatih kožic v kljunu in na očesu, in takozvane **perutninske koze** na zunanji koži glave. Prva oblika je nevarnejša, medtem ko se takozvane koze včasih brez posledic hitro ozdravijo.

Znaki difterije. Bolezen se prične brez posebnih splošnih bolezenskih znakov, tako da jo komaj opazimo. Ako odpremo bolni živali kljun, vidimo na sluznati koži okroglaste bele lise, ki se sčasoma povečajo v siraste obloške. Včasih pa vidimo sluznico pokrito z mehko sirasto prevlakom. Te izpremembe se razvijejo predvsem na nebu, na robih in spodnjem delu jezika, v koticnih kljuna, v žrelu in v okolici grla. Vnetje se včasih razširi tudi na sapnik in na sapnice pljuč, ali pa iz žrela dalje na golšo. Z razvijanjem bolezní postane dihanje in požiranje vedno bolj otežkočeno. Živali držijo vrat stegnjen, imajo odprt kljun in težko sopejo, tako da jasno slišimo, kako mučno in pihajoče vdihavajo zrak. Končno živali tako obole, da ne morejo več zauživati hrane. Pri obolenju nosnih votlin se izceja iz nosnic sluznat gnoj. Kadar obolijo oči, vidimo, da otečejo in da se tudi iz njih cedi sluznat gnoj. Po daljšem postanku bolezní dobijo živali tudi drisko, ki jih zelo oslabi.

Onemogle in žalostne živali sedijo nepremično na enem mestu s povešenimi perutmi in nakuštranim perjem, zavitim vratom in se dajo lahko prijeti. Roža in podbradki so spočetka modrikastoredeči, pozneje pa postanejo blede in mrzli. Živali vedno bolj hujšajo in končno poginejo.

Znaki perutninskih koz. Ta bolezen se pojavi na glavi, in sicer na roži, na podbradku in sploh na bolj golih mestih. Izpušijo se sprva mali kozasti mozoljčki. Ti mozoljčki se razvijejo v rumenkaste ali temnorjave bradavičaste izrastke, ki imajo velikost grahovega zrna. Včasih so tako pogosto nasejani, da se eden od drugega držijo, ali se celo združijo v debele kraste. Roža in podbradki so odebljeni in spačeni.

Često opazujemo, da sta obe opisani obliki pomešani in se hkratu pojavita na eni in isti živali, oziroma da preide ena oblika v drugo.

Potek bolezní. Kjer se je bolezen omejila samo na kožo, jo lahko smatramo za lahko. Ko se bolezen ustavi, se mozoljci oz. izrastki nenadoma posuše, po preteku 3—5 tednov odpadejo in žival je zdrava. Bolezen se pa lahko zavleče tudi na več mesecev.

Bolj nevarno je difteritično obolenje sluznic, ker žival ne more zauživati hrane in ker se vnetje rado razširi v notranje dele, tako da lahko povzroči onemoglost in smrt. Lahko računamo, da pogine v splošnem 50—70 odstotkov na difteriji obbolele perutnine.

Zdravljenje in obramba bolezní. Pravega zdravila proti difteriji še ne poznamo. Ker ne poznamo povzročitelja te kužne bolezní, obstoji vse zdravljenje v tem, da skušamo pozdraviti, oz. omejiti razvoj in daljno širjenje tistih sirastih in bradavičastih izrastkov. V to svrho je treba izrastke na koži omehčati z mastjo, oljem, ali toplo vodo, ki smo ji pridjali malo sode. Ko smo izrastke previdno odstranili, namočimo malo vate, ki smo jo

ovili okoli konca tenke palčice z glicerinom ali citronovim sokom in pomažemo s tem nastale ranice po dvakrat na dan, ali pa z jodovo tinkturo, toda samo po enkrat na dan. Glavno je, da vso nesnago previdno odstranimo in šele potem mažemo z zdravili. Oči ravnatako najprej očistimo od gnoja in nato spustimo na sluznico očesnih vek po par kapljic 2% borove kisline. Oteklino pod očmi moramo kakor hitro mogoče prerezati, nesnago iztisniti in votlino dobro izprati ter z jodovo tinkturo namazati, pri tem pa paziti, da tinktura ne pride v oči.

Proti driski dajemo zeleno galico (železni vi-trijol) v pijači, in sicer raztopimo na en liter vode 10 gramov zelene galice (1%).

Zdravljenje ima toliko časa trajati, dokler se nikjer na telesu ne pojavijo več novi izpuščaji. Tam pa, kjer bi ne bilo zdravljenja iz kateregakoli vzroka mogoče pravilno in vztrajno izvajati, in če živali ni-majo posebne vrednosti, je najbolje, da vso bolno perutnino ali sploh vso perutnino pokoljemo, kur-nike temeljito razkužimo, da na ta način bolezen popolnoma zatremo.

Glede obrambe proti bolezni je še omeniti, da moramo v slučajih kužne nevarnosti, pri nakupu novih živalih strogo paziti, da so zdrave, posebno pri nakupih od tujih nepoznanih trgovcev. V takih primerih je treba, da od časa do časa pregledamo vso domačo perutnino, če ima zdravo sluznico v kljunu in da vsako sumljivo ali bolno žival takoj ločimo, odstranimo oz. zakoljemo. Kurnike je raz-kužiti z vročim lugom, ki smo mu pridejali po dve žlici kreolina ali lizola na vsak liter, in nato pobeliti. Poginjene živali kakor tudi vse odpadke je treba takoj odstraniti, globoko zakopati ali najbolje sežgati. Kurnike je po več dni dobro zračiti in odpadke dnev-no vsaj enkrat odstraniti.

Pri tem je pomniti, da se je veliko lažje bolezni obvarovati kakor jo pa zdraviti.

Naši goveji hlevi in svinjaki v zimskem času.

Za zdrav razvoj in dober počutek domače ži-vine je potreben, zdrav, zračen, svetel in primerno topel hlev. Naša goveja živina trpi v zimskem času ali vsled prenizke toplote ali vsled prevelike vlažne toplote. Hlev je večkrat napolnjen z dušljivo sopa-rico, ker manjka zračnikov. Zračnike navadno za-mašijo s steljo ali otavo, kar je seveda napačno. V hlevu se kopiči tedne in tedne gnoj, ki se vsled vlage in toplote hitro razkaja in povzroča slab zrak. Vse to vpliva slabo zlasti na mlado živino, ki postane mršava in boleha. Te napake moramo odpraviti in imeti vedno pred očmi, da bodi hlev čist, zračen in primerno topel.

Živini je zadostno nasteljati, da ostane snažna in da se bolje počuti.

Kako slab vtis napravi na tujca pa tudi na do-mačina, če pogleda v hlev in vidi, da je živina uma-zana, blatna in mršava. Čistoča pri živini je polovica zdravja in krme.

Sedaj spomladi bo zaveden gospodar **temeljito očistil in razkužil goveje hleve in svinjake**. Navadno rabimo za to apneni belež. Veliko truda nam po-vzroči večji hlevi z beljenjem.

Da si trud in denar prihranimo, lahko opravimo to delo s trtno škropilnico, ki je že precej razširjena tudi po nevinorodnih krajih, kjer jo uporabljajo za zatiranje sadnih škodljivcev in raznih glivičnih bo-lezni na krompirju in drugih kmetijskih rastlinah.

S trtno škropilnico škropimo na ta način, da razprši belež po stenah v podobi fine rose. Ako ne zadostuje enkratno škropljenje (beljenje), ga pono-vimo v drugič, na kar se nam pokažejo snežnobe le stene.

Pri nas je navada, da stropa v hlevu sploh ne pobelimo. Zakaj? Strop se s čopičem najtežje po-beli, posebno še, če imamo strop z veliko površino. S škropilnico pa gre to delo lahko in hitro od rok.

A. Zdolšek, kmet. ref., Logatec.

Razstava goveje živine v Mozirju.

Misel, da bi potom razstav živine poglobili zanimanje za eno najvažnejših panog gospodarstva v gornjegrajskem srezu, dobiva med našimi gospodarji in živinorejci vedno več pri-stašev. Saj so ravno razstave in s temi zvezana predavanja v naprednejših državah povzdignila živinorejo na zamerno višino. Na takih razstavah vidi vsak gospodar, kaj se da s pametno odgojo doseči. Razstave imajo tudi ta namen, da vzbudijo pri živinorejcih, ki se še krčevito držijo starih navad, zanimanje za današnji način naprednega gospodarstva. Kajti, ko vidi lepo živino svojega sosedu in jo primerja s svojo za-nikarno, se mu nehote buji misel: zakaj bi tudi jaz ne imel tako lepe živine kot jo ima moj sosed.

Drugi namen, ki ga imajo živinorejske razstave v našem okraju, je ta, da z njimi privabimo kupce za našo plemensko živino. Naš okraj, ki je bogat na planinskih pašnikih, je v prvi vrsti poklican, da odprodaja svojo živino onim krajem mariborske oblasti, ki gojijo marijadvorsko pasmo in ki ni-majo planinskih pašnikov za vzrejo mlade plemenske živine.

Razstava, ki so jo dne 4. aprila priredile občine Mozirje trg, Mozirje okolica, Šmartno ob Paki, Rečica in Kokarje, nam je nudila razveseljiv pogled v bodočnost. Moglo se je ugotoviti silno zanimanje za razstavo samo, kakor tudi, da se je na razstavo prignalo toliko lepe živine. Razveseljivo je to tem-bolj, ker so vsa potrebna sredstva za to prireditelje stavili na razpolago imenovane občine in denarni krajevni zavodi. Niti od države, niti od oblasti, niti od okraja niso dobile nikakega prispevka. Zato tudi premije niso bile tako visoke, kot bi jih po svoji kakovosti zaslužile posamezne živali. Požrtvovalnost imenovanih občin in denarnih zavodov, še posebno občin Mo-zirje trg in Mozirje okolica, je vse hvale vredno.

Razstavljeno je bilo 78 krav, 32 telic, 17 bikov in 10 ovac. V ocenjevanju je bila komisija, sestavljena iz gg. inž. Kro-pivška iz Št. Jurja, Štruelja, Steblovnika, Hicelbergerja ter sreskega živnoz. avnika Štefančiča iz Gornjega grada, glede na čistost pasme zelo stroga in je navzlic temu izključila od premovanja v celem le 3 komade. V splošnem je komisija ugo-tovila lep napredek od lanske razstave, posebno pri mladih živalih, katerim se je poznalo, da so bile v mladosti pravilno vzgojevane. Žalibog se je morala komisija tudi to pot omejiti le na ocenjevanje in ni mogla upoštevati tudi notranjih vrlin. To se bo dalo šele tedaj doseči, ko bodo naši živinorejci vpe-ljali rodovnike in poskusno molžo. Tedaj bodo pa tudi razstave imele še večji pomen kakor ga imajo danes.

Razstave se je s strani mariborskega oblastnega odbora udeležil kmet. ref. g. Zupanc, ki je v svojem govoru bodril živinorejce k smotrenemu delu ter jim obljubil pomoč. Gerent marib. okr. zastopa, g. Lipovšek, je v svojem govoru izrazil svoje zadovoljstvo pri pogledu na razstavljeno lepo živino ter

je obljubil, da bo v bodoče okr. zastop nabavljaj vso plemensko živino v našem okraju.

Razstavo je zaključil s kratkim predavanjem g. inž. Kropivšek, pozivljajoč navzoče, da se vsi oklenejo živ. zadruga, ki se je ustanovila za omenjene občine. Z željo, da bi uspehi pri prihodnji razstavi bili še večji, se je razdelilo letošnje nagrade v skupnem znesku 4780 Din.

Ante Štefančič, sreski veterinar.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Na kmetijsko-gospodarska vprašanja odgovarja družba le svojim udom, ki so podpisani s polnim imenom. Za odgovor je priložiti 3 Din (v znamkah) za stroške.

Vprašanje 33. Moji kravi teče mleko samoodsebe iz vimena. Kako preprečim izcejanje mleka iz vimena? (H. M. v S. o. D.)

Odgovor: Da teče mleko samoodsebe iz vimena, je največkrat vzrok ohlapljenje zaporne mišice v sesku. Ta pojav opazujemo navadno pri starejših kravah ali pa pri takih, ki so prebolele kako bolezen; je pa to tudi večkrat posledica slabe molže. Mleko se izceja ali redno po kapljicah ali pa curkoma v krajših ali daljših dobah potem, ko se je napolnila mlečna cisterna. Zaporna mišica postane ohlapna, ako se vime pri molži ne izprazni popolnoma. Proti temu pogrešku pomagajo sledeča sredstva: žival moramo večkrat pomolsti, vime in seske previdno gnesti ter gladiti in jih izpirati z mrzlo vodo. Sploh pomaga vse tisto, kar more okrepiti zaporno mišico v sesku. Če to nič ne pomaga, potem ostane še samo eno sredstvo, in sicer, da nataknemo kravi na seske gumijeve obročke, ki stisnejo sesek. O priliki pa naj živinozdravnik preišče kravo in naj ugotovi, kako bi se dalo najbolje pomagati.

L.

Vprašanje 34. Dva soseda imava skupaj ležeče vinograde. Jaz sem dal takoj po režnji rezino odstraniti, da se porabi za kurjavo. Moj sosed je pa rezino v vinogradu nadrobno zrezal ter na mestu okoli trte podkopal, češ, da se s tem trtam gnojil, ko rezina razpade. Ali je umestno rezino v vinogradu odstraniti ali jo pa podkopati? (J. N. v Š.)

Odgovor: Na vsak način ste imeli prav, če ste rezino takoj po režnji spravili iz vinograda, kajti za gnojenje trt rezina sama nima velike vrednosti, razen, da rahlja težko ilovnato zemljo. Sicer pa lahko s tem delom zanesete v vinograd plesnobe in trohnobe glive (*Dematophora necatrix*), ki lahko zamore korenine trtam. Svetujemo Vam torej, da rezino vsekdar po režnji odstranite iz vinograda in jo požgete. Če pa hočete gnojiti trtam z mladjem, takozvanimi „pušeljni“, potem morate narezati mladje od grmičevja že začetkom avgusta, ko je še dobro zeleno, ga zvezati v male butarce, posušiti in shraniti za spomladno gnojenje. Sicer se pa tudi to gnojenje vsled zamudnosti čim dalje bolj opušča.

K.

Vprašanje 35. Po trgatvi sem finančni kontroli prijavil pridelek mošta in prostor, kjer je shranjen. O priliki revizije sem opozoril finančnega organa, da vino ni dolito in da leži še na drožeh, kar je vzel na znanje. Pri pretakanju je izpadlo 384 l droži in osuška, kar sem javil finančni kontroli s prošnjo, da mi to množino odpiše, ker se spravi iz kleti. Ta oblast pa zahteva, da plačam od vse množine državno trošarino, in sicer od litra po 35 para in 290% občinskih doklad, t. j. 1,37 Din za liter. Drože pa niti toliko niso vredne, ker dajo slabo žganje. Je-li vinogradnik primoran plačati trošarino od drož? (I. M. v K.).

Odgovor: Vaše vprašanje smo predložili finančni delegaciji, ki nam je podala sledeče pojasnilo: Pravilnik o tro-

šarini na vino ne pozna nobenega odpisovanja odstotkov ne za osušek in ne za goščo. Kar se tiče gošče (droži) velja načelo, da se v zalozah, ko se vino odtoči in odda v odprodajo, ugotovljena gošča odpiše v založnem zapisniku. Vsakdo si torej lahko tako pomaga, da hrani nečisto vino v založnih kletih in spravlja v točilno klet le čisto vino, ki zapada trošarini. To čisto, odnosno vležano vino, da sicer tudi nekaj gošče, toda tako neznatno, da ta izguba praktično ne prihaja v poštev. Producenti vina pa, ki niso gostilničarji, itak niso zavezani plačilu trošarine. — Vsak vinogradnik, ki je obenem gostilničar, mora torej v svojem vinogradu pridelano vino imeti v založni kleti, ki je primerno odadljena od točilne kleti, v kateri ima vino podvrženo trošarini. Tega predpisa, ki je določen v taksnem zakonu, se mora vsakdo držati, če noče imeti neprijetnosti s finančno kontrolo.

L.

KMETIJSKO-ŠOLSKI VESTNIK.

Na specialni živinorejsko-poljedelski šoli na Grmu (Novo mesto) se vrši dne 16. maja t. l. dvodnevni teoretični in praktični tečaj za pridelovanje krme. Oba dneva začne pouk ob osmih zjutraj. V tečaj se sprejme le do 20 prosilcev. Revni udeleženci tečaja dobijo na zavodu brezplačno hrano in prenočišče. Kdor se namerava udeležiti tečaja, naj se prijavi po dopisnici najpozneje do 9. maja, da bodo nato vsi sprejeti lahko pravočasno obveščeni.

Praktični tečaj za gospodarske vajence. Gospodarske vajence sprejme specialna živinorejsko-poljedelska šola na Grmu za dobo od 1. junija do 31. oktobra 1927. Sprejemni pogoji so: starost najmanj 16 let, telesna sposobnost, neoporekljivost ter dovršena osnovna šola. Prednost imajo kmečki sinovi, ki ostanejo na domačem gospodarstvu. Gospodarski vajenci se uporabljajo za delo v vseh panogah šolskega gospodarstva, zlasti v sadjarstvu in vinarstvu, in uživajo tudi teoretičen pouk pri delu, kjer so zaposleni. Zato dobivajo prosto hrano in prosto stanovanje. Gospodarska praksa je izvrstna predpriprava za vstop v šolo s 1. novembrom 1927. Pri sprejemu v šolo imajo gospodarski vajenci iz ljubljanske oblasti prednost pred drugimi prosilci, tudi pred onimi iz ljubljanske oblasti, in sicer, ako izpolnijo ostale pogoje. — Lastnoročno na vso polo pisane, s 25 Din (5 + 20) kolkovane prošnje s priloženim krstnim listom, domovnico, zadnjim šolskim izprijemalom in sicer, je poslati do 20. maja 1927. ravnateljstvu specialne živinorejsko-poljedelske šole na Grmu pri Novem mestu.

DOPISI.

Z Jesenic. Drugi pastirski tečaj na Jesenicah. V nedeljo, 10. aprila t. l. se je vršil na Jesenicah v obč. dvorani drugi pastirski tečaj, katerega je priredil radovljiški planinski odbor. Prireditelj je ugodno uspela in je prekosila lanski tečaj za pastirje. Tečaja se je udeležilo preko 100 planinskih pastirjev in nad 60 zastopnikov srenj, kmetijskih podružnic in raznih kmetijskih organizacij ter gospodarjev. Načelnik planinskega odbora g. Ivan Ažman, je pozdravil navzoče, nakar je agr. komisar dr. Spiller-Muys otvoril tečaj. — Prvi je predaval okr. ref. Sustič o pastirstvu vobče in o dolžnostih planinskih pastirjev. Predavatelj je ugotovil, da se pastirstvo pri nas vse premalo uvaža, pastirski poklic celo omalovažuje, kar je dokaz naše zaostalosti, ki se pri našem planinskem gospodarstvu kruto maščuje. Žal pa omalovažuje pastirski stan navadno sam gospodar oziroma srenja, enako tudi sam pastir. Posledica je splošna revščina kmeta v planinskih krajih. Namen rednih pastirskih tečajev je, privedi gospodarja (srenjo) ter pastirja do

tęga, da bosta oba deležna večjih koristi. Zato je tečaj važen tudi za gospodarje, oziroma gospodarske odseke. Predavatelj je naštel vsa dela, katera bi moral vršiti pastir med pašo. Za nagrado pridejo v poštev le najpridnejši pastirji, ki so vršili med pašo zboljševalna dela. Sledilo je poučno in nazorno podano predavanje g. okr. živinozdravnika Sl. **Zarnika** o zdravstvu pri živini, prvi pomoči pri oboleli živini na paši in o postopku pastirjev ob pojavu kužnih bolezni. Predavatelj je podal celo vrsto koristnih in praktičnih nasvetov, med drugim tudi glede metljivosti. — Kot tretji predavatelj je nastopil znani planinar g. Anton **Cvenkel** iz Ljubnega, ki je predaval o **govejem zolju** in njegovem zatiranju. G. Cvenkel je prvi, ki je načel to važno vprašanje in ga temeljito proučil. Podal je jasno sliko o razvoju in o veliki škodljivosti tega zajedavca. Orisal je organiziran boj proti govejemu zolju s strani gospodarskih organizacij v Nemčiji, ki je imel najlepše uspehe. Le pri nas se nihče ne zgane. Gospodarji in pastirji ne storijo takorekoč nič zoper to nadlogo, ki se vsled tega rapidno širi in povzroča veliko gospodarsko škodo. Znano je da so kože, preluknjane od ličink zolja, veliko manj vredne in se jih slabše plačuje. Poslušalci so bili g. Cvenku zelo hvaležni za njegova izvajanja. — Po predavanjih so se razdelile nagrade vzornim pastirjem, ki so bili predlagani od posebnih občinskih komisij. Razdeljenih je bilo 18 prvih nagrad po 100 Din, 26 drugih po 80 Din in 24 tretjih nagrad po 50 Din. Skupaj je bilo nagrajenih 68 pastirjev, katerim se je povrnilo tudi polovico železniških stroškov. V celoti je odbor razdelil 5585 Din 50 p. — Prihodnje leto se vrši na Jesenicah enak tečaj. Želeti je le še, da vpeljejo to zelo važno gospodarsko prireditev tudi drugi planinski okraji Slovenije.

Živinorejska zadruga Žabnica je priredila dne 19. aprila pregled plemenskih bikov in krav v svrhu ureditve rodovnika. Komisija, sestavljena iz gg. vet. Goljarja, sres. kmet. ref. Hladnika in tajnika živin. zadr. Predoslje Zupana je odbrala od 31 prignanih krav 18 za vpis v rodovnik in 3 bike. Načelnštvo je razdelilo ob tej priliki tudi 1000 Din nagrade najboljšim živinorejcem. Načelnštvo je tekom enega leta, odkar obstoji zadruga, privedlo zadrugo z dobrim in vestnim gospodarstvom do tega, da razpolaga danes s 3 lastnimi in prav lepimi biki, kar je vsega priznanja vredno. Živinorejske zadruge, posnemajte!

HL.

KNJIŽEVNOST.

„**Alkoholno vprašanje**“. Spisal Anton Mrkun, Stane Din 28.— (po pčsti 2 Din več) ter se dobi v vseh knjigarnah, pri „Naši Slogi“ in „Sveti vojski“ v Ljubljani, Poljanski nasip 10. Pisati knjige, še prav posebno strokovno-poljudne ni baš lahka naloga. Ogromen trud, ki leži v takih delih, prav presodi lahko tisti, ki je že sam mesece, morda leta in leta študiral kak problem in napisal o njem pregledno knjigo. Pred nami leži knjiga, ki ima na 160 straneh sistematično sestavljenega toliko gradiva, da moramo pisatelju naravnost čestitati, da je težko nalogo — sestaviti pregledno knjigo o alkoholnem vprašanju — tako spretno dokončal. Nobenega nepotrebnega balasta, nobenih suhoparnih fraz — življenje, pravo življenje polno izkušenj in socialnega čuta, diha iz te knjige. Pozna se, da je pisana s srčno željo, pokazati alkoholizem v pravi luči, najti odpomočkov v boju proti njemu, ki preti naš narod tudi gospodarsko popolnoma upropastiti! Premalo jasnosti je mnogokrat med nami in zato so se tu in tam že pojavili, posebno v prejšnjih letih, glasovi, češ, da je treznostni pokret naperjen proti vinogradnikom in sadjarjem! Kdor bo to knjigo prečital, bo prišel do zaključka, da moramo vsi brez izjeme napovedati odločen boj tej pogubni ljudski

strasti ter sadje in grozdje tako uporabljati, da bo služilo človeštvu kot hrana, ne pa kot mamilo, ki zastruplja dušo in telo. Drugi del knjige je pisan v prvi vrsti za vse, ki se hočejo pri omejevanju pijačevanja posluževati tudi zakonitih sredstev. Lahko rečemo, da smo Slovenci, dasi maloštevilni narod, lahko ponosni na to knjigo, ki je nekaka enciklopedija protialkoholnega problema. Kdor želi jasnosti, pouka, navodil zase in za svojo družino, naj seže po knjigi in nikdar mu ne bo žal! Knjigo prav vsem toplo priporočamo!

URADNE VESTI.

VABILA

k občnim zborom podružnic Kmetijske družbe za Slovenijo.

SPORED:

1. Točke 1.—6. po § 31. družbenih pravil.
2. Slučajnosti.

Opomba: Opozarjajo se načelnštva, da pravočasno (t. j. vsaj 10 dn pred izidom onega „Kmetovalca“, v katerem ima biti objavljena vršitev obnega zbora) pošljejo vabila in spored podružničnih občnih zborov Kmetijski družbi kajti za veljavnost teh je merodajen izpremenjeni § 30. po katerem morajo biti občni zbori podružnic vsaj 14 dni poprej razglašeni v družbenem glasilu z natančno navedbo kraja, prostora in časa.

Dovje, v nedeljo, 29. maja 1927. ob treh popoldne v šoli; — **Mošnje**, v nedeljo, 15. maja 1927. ob treh popoldne v stari šoli; — **Predoslje**, v nedeljo, 22. maja 1927. ob treh popoldne v dvorani „Društvenega doma“; — **Struge**, v nedeljo, 15. maja 1927. popoldne po krščanskem nauku pri načelniku Francu Hočevanju v Kolenči vasi; — **Teharje**, v nedeljo, 15. maja 1927. ob osmih zjutraj v osnovni šoli; — za **Zadrecko dolino**, v nedeljo, 15. maja 1927. ob devetih popoldne v gostilni gospe Franje Trobej v Gornjem gradu; — **Žužemberk**, v nedeljo, 15. maja 1927. po prvi sv. maši v dvorani Izbobraževalnega društva.

Tržne cene.

Cene so v dinarjih.		Ljubljana		Maribor	
Žitni in drugi pridelki	pšenica	1 q	360— do 375—	—	do 350—
	raž	1	275— do 295—	250—	do 275—
	ječmen	1	270— do 320—	250—	do 275—
	oves	1	235— do 310—	200—	do 300—
	proso	1	325— do 350—	—	do 350—
	koruza (nova, sušena)	1	220— do 230—	225—	do 275—
	ajda	1	350— do 390—	—	do 350—
	fižol, ribničar	1	400— do —	250—	do 400—
	fižol, prepeličar	1	400— do —	—	do —
	krompir	1	175— do 225—	150—	do 200—
Seno in slama	sladko seno	1 p	100— do —	80—	do 110—
	kislo seno	1	75— do —	—	do —
	slama	1	50— do —	30—	do 50—
Goveja živina	Voli I.	žive teže 1 kg	9— do —	8—	do 8-25
	II.	1	8— do —	7-50	do 8—
	III.	1	7-50 do —	—	do —
Krave, klobasarije	Krave	1	3— do 3—	2-50	do 3-0
	(Prigon v Ljublj. 48, v Marib. 460 glav).				
	Teleta	žive teže 1 kg	11-50 do 12—	—	do —
Prasici	(Prigon v Ljublj. 4, v Marib. 18 glav).				
	6-8 tednov stari	komad	175— do 300—	150—	do 200—
	3-4 mesece stari	—	— do —	260—	do 350—
Debeli	5-7 mesecev stari	—	— do —	420—	do 450—
	debel	žive teže 1 kg	— do —	9-50	do 11—
	debel	mrtve 1	— do —	15—	do 16—
Perutnina	(Prigon v Ljublj. 329, v Marib. 202 glav)				
	pišane	komad	15— do 20—	10—	do 25—
	kokoši	komad	30— do 40—	40—	do 60—
Mleko, maslo, jajca	mleko	1 lit.	2-50 do 3—	3—	do 5—
	ametana	1	— do —	14—	do 18—
	čajno maslo	1 kg	55— do 60—	55—	do 65—
Mleko, maslo, sir, jajca	surovo maslo	1	44— do —	40—	do 50—
	bohinski sir	1	38— po —	—	do —
	sirček	1	10— do 12—	5—	do 8—
Kuri-vo	jajca	komad	— do 1—	0-75	do 1—
	trda drva	1 m ³	150— do —	140—	do 160-50
	mehka drva	1	75— do —	105—	do 120—

Za uredništvo odgovoren: Viljem Rohman. — Tisk J. Blasnika nasl. v Ljubljani. — Za tiskarno odgovoren Mih. Rožanec.

KMETOVALEC.

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Inserati se računajo po naslednjih cenah:

1/4 stran	Din 2400.—	1/4 strani	Din 400.—
1/2 strani	Din 1200.—	1/2 strani	Din 300.—
3/4 strani	Din 800.—	3/4 strani	Din 200.—
1 strani	Din 600.—	1 strani	Din 100.—

Priloga listu stane Din 1500.—. — Mala naznanila do 20 besed stane Din 20.—, vsaka nadaljna beseda 1 Din.

Kmetovalci — udje Kmetijske družbe!

Naročajte vse kmetijske potrebščine edino-le pri svoji strokovni organizaciji t. j. pri Kmetijski družbi za Slovenijo; edino-le ona Vam more dati vsa potrebna jamstva glede izvirnosti in dobre kakovosti umetnih gnojil, krmil, semen in strojev. Bodite previdni pri nakupovanju potrebščin, ne nasedite raznim „cenejšim“ ponudbam.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Vse cene so popolnoma neobvezne, ter veljajo tako iz skladišča v Ljubljani kakor iz Maribora.

Udom iz mariborske oblasti sporočamo, da so vse kmetijske potrebščine na zalogi tudi v Mariboru, Meljska cesta št. 12, v lastni hiši Kmetijske družbe. Udje se lahko obračajo tudi naravnost na: Skladišče Kmetijske družbe v Mariboru, Meljska cesta 12.

Deteljina, travna in druga semena.

Cene za nadrobno oddajo so naslednje, pri odjemu celih vreč popust:

domača detelja, gorenjska	98% Č	90% K	33.— Din
domača detelja, italijanska	98% „	96% „	28.— „
lucerna, pristna francoska	97% „	92% „	38.— „
lucerna italijanska	97% „	90% „	34.— „

Vreče iz jute kakor tudi poštna frankatura se posebej računa po lastnih stroških.

Zmesi travnega in deteljinega semena. Iz gorj imenovanih zjamčeno čistih in kaljivih vrst, sestavljene po strokovnih navodilih stanejo: I. za barski svet kg Din 29.—; II. za peščeno zemljo kg Din 28.—; III. za srednje težko zemljo kg Din 26.—; IV. za težko zemljo kg Din 25.—.

Siva semenska ajda v celih vrečah po 100 kg Din 5.—, nadrobno po Din 5.20 za kg.

Semenska grahara, (grahica), jara, po Din 4.50 za 1 kg.

Semenski oves „Ligovo“ po Din 3.50 za 1 kg.

Semenska pesa, Mamut in Eckendorfovka po Din 13.— za 1 kg. To seme je jamčeno pristno severonemško, najvišje kaljivosti.

Umetna gnojila.

Cene veljajo za nadrobne pošiljke. Pri vagonških naročilih naj se podružnice obrnejo preje pismeno na družbo, ki jim bo napravila po možnosti ugodnejše cene. Večje zaloge se nahajajo tudi pri Zvezi podružnic v Brežicah ter v podružničem skladišču v Novem mestu, ter na Rakeku pri gospodu Mat. Stržaju.

Apneni dušik v pločevinastih posodah po Din 310.— za 100 kg. — Za 1 ha 200 do 300 kg.

Apneni prah, rinfuza (prosto) naložen v Trboveljski ali Zagorski apnenici, po Din 12.50 100 kg, samo vagonške pošiljke.

Kalijeva sol, 42% po Din 170.— za 100 kg, vreče po 50 kg stanejo 90.— Din z vrečo vred. Za 1 ha 200—300 kg.

Kajnit po 95.— Din za 100 kg. — Za 1 ha 400—600 kg.

Kostni superfosfat 18/20%. Cena Din 145.— za 100 kg Ljubljana-Maribor. Na hektar 300 kg.

Mavec (gips) za gnojenje. Cena po 40 Din za 100 kg z vrečami vred. — Na ha 600 kg.

Mešano umetno gnojilo za polje, travnike in vinograde, ki vsebuje 8 1/2% kalija, 5% dušika in 9% fosforove kisline po Din 180.— za 100 kg. — Za 1 ha 500 kg.

Rožena moka, izborna dušičnato gnojilo za vinograde po Din 350.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. — Za 1 ha 300—500 kg.

Rudninski superfosfat 16—18% po Din 92.— za 100 kg. v vrečah po 100 kg, za 1 ha 300—500 kg. Pri celih vagonih Din 90.— za 100 kg franco na vsako postajo v Sloveniji.

Razklejana kostna moka, 29% fosforove kisline, 2 1/2% dušika po Din 120.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Surova kostna moka z 21% fosforove kisline in 5% dušika po Din 115.— za 100 kg. — Za 1 ha 300—400 kg.

Thomasova žilindra. Cene za 100 kg pri odjemu pol ali celega vagona franco kolodvor Ljubljana ali Maribor jamčeno 19/20% po Din 150.—. Za na drobno oddajo v Ljubljani in Mariboru stane vreča 100 kg 19/20% Din 155.—.

Na željo odda družba vrtnarjem in malim posestnikom umetna gnojila na drobno, t. j. na posamezne kilogr. po nastopnih cenah iz skladišča na Turjaškem trgu štev. 3. — Mešano gnojilo za vrtove po Din 2.50 za 1 kg z vrečami vred.

Krmila:

Lanene tropine z 38/40% beljakovin in toličce po Din 3.50 za 1 kg v vrečah po 50 kg.

Klajno apno v izvornih vrečah, težkih 50 kilogramov po Din 4.25 za kilogram, na drobno Din 5 za kg, najmanj 5 kg.

Ribja moka v originalni vreči 100 kg po Din 9.50 za kg, na drobno Din 10.— za kg, najmanj 5 kg.

Živinska sol po Din 2.25 za 1 kg **Ljubljana**, z vrečami (po 50 kg) vred.

Vinogradniške in vrtno potrebščine:

Antilav v varstvo posestve koruze in drugega semena pred vranami itd., se dobi v zaklopnih po 100 gr Din 35.—, za ½ kg Din 50.—, ¼ kg Din 80.— (V zalogi le v Mariboru).

Arborin, sredstvo zoper drevesne škodljivce, v steklenicah po 1 in pol kg po Din 20, v ročkah po 3½ kg Din 50.—.

Arsokol (glej spis v štev. 5. lanskega „Kmetovalca“) svinčen preparat zoper razne drevesne škodljivce, osobito proti črvičnosti jabolč, proti listnim in krvavim ušem, v steklenicah po 100 gr Din 20.—.

Antiklor (salojdin, natrij tiosulfat) v sodih po 300 kg Din 5.20, v sodih po 100 kg Din 5.40, v manjših količinah po Din 5.60 za kilogram.

Bosnapasta, bakren preparat, preskušeno dobro sredstvo za peronosporo v čebrih po 25 kg Din 6.50, v čebrih po 100 kg Din 6.25 za kilogram v Mariboru ali Ljubljani.

Cepilna smola po ¼ kg Din 15.—, ½ kg po Din 8.—.

Ebulioskope Vidal-Maligand za preizkušanje alkohola v vinu po 500 Din za kompl. aparat.

Eponit za čiščenje vina po Din 50.— za kg.

Enokarbon (Oenocarbon), prepar. ogljen prah za čiščenje vina po Din 50 za 1 kg.

Fenoltaleinov papir za preizkušanje galičnih zmesi po 11 Din za dozo.

Flora škropilnice, dvoliterske, za vrtno nasade, po Din 370.—.

Gnojne vile s 4 roglji po 15.— Din za komad.

Grozni mlin, trvdke M. Kozinc, Sevnica, po Din 850.—.

Grozni mlin trvdke Weiss, 65 kg teže po 1580.— Din.

Grozni reblijači „Ideal“ štev. 8, prenosljiv po 2550.— Din.

Grozni reblijač trvdke Weiss po 5450.— Din.

Gumijeve plošče za trtne škropilnice po 8 Din komad.

Gumijeve cevi za škropilnice po 15.— Din meter.

Gumijeve kroglice za trtne škropilnice po 50 par komad.

Gumijeve vezi 1 kg Din 160.

„Julien“ za čiščenje vina, za belo in za rdeče ¼ kg Din 30.

½ kg Din 50, 1 kg Din 90.—

Karbokrimp, nizozemski fabrikat, sredstvo zoper drevesne škodljivce, v ročkah po 3½ kg po Din 45.—.

Merilo za sode, novost patent Matjevič, všteti tabelo po 130.— Din za 2 m zložljiv aparat.

Modra galica, zajamčeno 98/99% po Din 6.40 za 1 kg v celih vrečah po 100 kg, b. z. n., izpod vreče v nadrobni oddaji po Din 6.60 za 1 kg v Ljubljani. V Mariboru za prevoznino 20 p pri 1 kg dražje.

Mošne mere, žepne, mali format po Din 95.—, večji format s termometrom po Din 140.—.

Nitrij bisulfid v tabletah po 180 Din za 1 kg.

Petrolfenol, sredstvo zoper krvavo uš, po Din 12.50 za kg.

Rafija la Madagaskar Mayungo po Din 18.— za 1 kg.

Ročni žveplalniki po Din 65.— komad.

Sadni mlin trvdke Weiss po 4250.— Din.

Sadna in vinska stiskalnica z dvema košama Din 2.500.—.

„Srgo“ aparati za zatiranje poljskih miši po Din 200.—.

Srgo patrni po Din 7 za komad.

Sulfol (koloidno žveplo) proti oidiju v zavitkih po pol

kg 65 Din, po 1 kg 120 Din orig. zavitek.

Stiskalnica za grozdje in sadje EPD po Din 3400.—.

„Stopp“ nastavke sistem Fr. Nechville, Dunaj za škropilnice (hipni zatvor iz medenine) po Din 165.—.

Škropilnice franc. znamke „Automatique“ Din 680.—.

Škropilnica za sadno drevje in hmelj „Unikum“ od trvdke „Nechville“ ročno-prevozna z dvema cevmi po 3 m, štirimi podaljševalnimi cevmi po 75 cm, 2 bambusovimi cevmi po 4 m in Patent razpršilnikoma Din 2900.—.

Škropilnica za sadno drevje „A—H 20“ nahrbtna, s specijalno pripravo za mešanje z bambusovo cevjo z notranjo medeninsko cevko Din 1125.—. Škropilnica „Austria“ Nechville 192 c Din 500.—. Škropilnica „Kometa“ Nechville D 123 Din 500.—.

Trtne škropilnice, bakrene, sistema Vermorel po Din 500, sistema Jessernik po Din 500, sistema Kmetijska družba po Din 450.— za komad.

Uspulun — za razkuževanje vseh vrst semen — v škatljicah po 100 gr Din 22.—, 500 gr Din 92.

Vinalkometer za določanje alkohola od trvdke Theo

Seltz po Din 120.—.

Vinometri „Weinlaube“ od trvdke Weiss po Din 60.—.

Žveplo dvojno ventilirano 85/95% Chancel po Din 4.— za 1 kg, z 3% galico po Din 4.25 za 1 kg.

Žvepleni trakovi na azbestu po Din 16 za kg.

Žveplalnik „Vindobona“ nahrbtni 26“ Din 500.—.

Žveplalniki za sode po Din 60.— za komad.

Žveplalniki, ročni po 65 Din za 1 komad.

Žveplalniki nahrbtni, št. 1 Din 450.—, št. 3 Din 500.—.

Vrtnarsko orodje orig. trvdke S. Kunde & sin:

Cepilni noži za okulacijo in kupulacijo po Din 38.50,

Din 58.75, Din 44.75, Din 36.25, Din 60.25, Din 84.—; vrtni

noži po Din 57.25, Din 67.75; vrtno in trtne škarje po Din 52.—,

76.—, 117.—, 146.—, 190.—.

Žage za drevesa od Kunde, od 30. —do 124.— Din.

Živinoreja in mlekarstvo.

Opozorjamo mlekarne na znižane cene večjih posnemalnikov „Baltic“ in „Titan“.

Brzoparilniki „Alfa“ original B po 120 l po 1900.— Din.

Gumijevi seski za teleta po Din 20 in 30 komad.

Laktodensimeter (za določanje gostote mleka) po prof.

Gerberju po 40 Din.

Mlečne cevi št. 3562 po Din 6.—; št. 3561 po Din 7.—.

Posnemalnik „Titan“ za 150 l po Din 2200.—.

„Baltic“ posnemalnik za 35 l Din 620. M:O za 60 l

Din 1260, za 100 l K: po 1700 Din, za 130 l K po Din 1800

ali isti stroj s podstavkom Din 2750.—.

Požiralnikove cevi za teleta 160, za goved 350 Din.

Reporezni stroj E. W. A. po Din 700.—.

Sirišče dansko, orig. Hansen v prahu, iz Kodanja, v dozah

po 25 gr po Din 15.—.

Sirišče „Kastel“ se dobi v pločevinastih puščicah po 25 gr

Din 10, 50 gr po Din 20, 100 gr po Din 40, 250 gr po Din 110,

500 gr po Din 180.

Sesalke za gnojnice (gnojne pumpe) 360 cm po 970.— Din.

420 cm po 1025.— Din, 290/420 po 1120.— Din.

Slamoreznica, velika F. V. S. 12, po Din 2190.

Telečji napajalniki po Din 130.

Trokarji za goved po Din 100, za teleta in ovce po Din 70

Razne kmetijske potrebščine:

Orabljne železne, 10 zobne po Din 9.— za komad.

Higosan, sredstvo proti snežni plesni rži, progavosti

ječmena v zaklopnih po 200 gr po 40 Din.

Kultivatorji (ročni) po 18, 20 in 25 Din komad.

Orodje vrtnarskega društva: male plošnate škropilnice po

10 l po 90 Din, klini za vrvico po 3.— Din, lopate za štihanje

po 23 Din komad.

Pasti za voluharje po 10 in po Din 6.—, klešče za pasti

Din 5.— in palice za nasatvljanje Din 4.—.

Porzol preiškušeno suho sredstvo za prašenje semen

proti snetjavosti v zav. po 200 gr Din 10.—.

Peresa k vrtnim škarjam po 1 Din komad.

„Ptičji strah“. Vsebuje 20 strelav, stane Din 20.—.

Robkalni stroj za koruzo EMR po Din 950.—.

Tobačni izvleček v sodih po približno 100 kg po 10 Din

kilogram nadrobno v pločevinastih kantah po 4 in pol kg vse-

bine po 70 Din in v steklenicah po dva kg po 30.— Din z

ambalažo vred. Po pošti se razpošiljajo le pločevinaste kante.

Trijerji (orig. Heidovi) po 3600 Din.

Trijer. Original Krüger Reform „Einfach“ (dva sita-tre-

salca in trije cilindrski siti) po Din 2520.—.

Žitni čistilniki z 10 sitami po Din 1600.—.

Poljedelski stroji:

Universal plugi:

Sackov plug D7 MN po Din 1180.—.

Sackov plug D6 MN po Din 1000.—.

Sackov plug EFB5 po Din 920.—.

Sackov plug E9E po Din 1300.—.

Dvojni Sackov plug ZH6RU po Din 1650.—.

Obračalni plug UW5 po Din 1040.—.

Obračalni plug NW5 po Din 1300.—.

Plužni lemeži Sack: 7M24 po Din 52.—, 6R24 po Din 48.—.

Plužni trupi (glave) URB4 z rez. nožem po Din 175.—.

Podzemeljski plug Sack XII po Din 400.—, Sack XV po

Din 400.—.

Sackov kompl. plug z sedmimi izruvači za krompir po

Din 1250.—.

Izruvač za krompir Sack (glava) z sedmimi deli Din 420

Okopalniki: H4 po Din 315; XXV SACK (kopačice) po

Din 440.—; „Planet“ štev. 18 Din 220.

Okopalnike Planet-Plantage kompletne po Din 800.—.

Ospalniki: z enim prednjim kolesom, kompletne po

Din 780; HSE po Din 310; HZL po Din 700, manjši po Din 350;

M za 7“ plug (Sack) po Din 390.

Njivska brana: Z3 po Din 700; SE2 po Din 700.

Travnjska brana A3 po Din 750.—, A4 po Din 760.—.

Travnjske brane z zvezdnimi členki SA3 po Din 900.—

SB3 po Din 980.—.

Travnjski skarifikator „Darius“ 14 po Din 2160.

Sekalni stroj „Isaria“ širok 1.25, vrst 11, Din 5000.

Stroj za suho kvašenje žita (Mayer Trockenbeizer Ideal, 1)

po Din 950.—.

Kultivator FZBVR SACK z sedmimi noži po Din 1780, z

devetimi (peresnimi noži po Din 1980.

Vinogradniki! Uporabljajte edino modro galico znamke „Marengo“, ker je najboljša!

— Analiza kr. hrvatsko slavonskega zem. kemijsko analiznega zavoda v Zagrebu pod števil. 136 kaže:

„Marengo“ galica je 99,6 % modra galica.

Brzjavlj.: Agimex, Zagreb. — Generalno zastopstvo:

ZLATKO A. FISCHER, ZAGREB, Mažuraničev trg števil. 14

KMETOVALCI!

Najboljše umetno gnojilo je doslej vendarle domači

SUPERFOSFAT ZNAMKE „DANICA“

gar. $\frac{16}{18}\%$ v vodi rastopljiv. Vsaka originalna vreča ima žig „DANICA“. Najnižje, franko vsaka postaja Slovenije, enake cene pri odjemu od 5000 kg. naprej. Na drobno in posamezne vagone prodaja to izvrstno gnojilo KMETIJSKA DRUŽBA v LJUBLJANI in pa tovarna sama. Priporoča se za mnogobrojna naročila

„DANICA“ D. D.

zastop. LJUBLJANA, POLJANSKI NASIP ŠTEV. 48.

Najboljše dušičnato gnojilo za krompir, koruzo, peso posebno pa hmelj je

čilski soliter

ki se ga dobi pri Kmetijski družbi v Ljubljani in trgovcih z umetnimi gnojili.

Njegova raba je preprosta, učinek gotov. Potrebna pojasnila in tiskana navodila o vseh umetnih gnojilih podaja na pismena vprašanja brezplačno

Poddelegacija proizvajalcev čilskega solitra, Ljubljana, Gruberjevo nabrežje števil. 16.

KUHAJTE KAVO S PRVOVRSTNO KOLINSKO CIKORIJO!

Zamenjam mali avto

za moderno motorno kolo in prodam po zmerni ceni 6 PH mlatilno z 6 HP parno lokomobil ali pa 6 PH mlatilno z 14 K. S. motorjem Klimax na surovo olje. Mlatilno garnituro tudi zamenjam za manjšo garnituro. Naslov v upravnistvu „Kmetovalca“ pod števil. 152. 152

ŠKROPILNICE IN ŽVEPLALNIKI ZA VINARSTVO, SADJARSTVO IN HMELJARSTVO.

Trtna škropilnica „Austrija“. Nahrbtni žveplalnik „Vindobona M 26“. Sadna škropilnica „A.-H. 20“. Hmeljska škropilnica „Unikum 2064“ so stroji, ki uživajo svetovni glas.

Dobivajo se pri Kmetijski družbi v Ljubljani, iz tvornice za škropilnice in žveplalnike

FRANZ NECHVILE

WIEN V.

MARGARETEN STRASSE 95.

Brez umetnih gnojil ni najvišjih pridelkov!

Napačno je, uporabljati samo superfosfat. Vsaki kmetovalec mora trositi razven superfosfata na oral še

100 — 150 kg 40% - ne kalijeve soli, in 50 — 100 kg apnenega dušika.

Pojasnila in brošure o uporabi vseh vrst umetnih gnojil daje brezplačno

Agri - kulturno - kemijski ured, Zagreb.

Trg N., br. 4/b.

Mala naznanila.

Le proti predplačilu, do 20 besed stane Din 20.—, vsaka nadaljna beseda po 1 Dn.

Vsaakega 10. in 25. v mesecu se zaključijo sprejemanje oglasov za prihodnjo številko.

Upravništvo ne prevzame posredovanja.

Brinje, slive, fige

za žganjekuho oddaja po nizkih cenah trdka Ivan Jelačin, Ljubljana, Emonska cesta št. 2. Zadržajte ponudbo! 32

Proda se:

1 kosilni stroj „Deering“, 1 kosilni stroj „Cor-mick“, 1 verižna gnojilna pumpa. Polasnila daje: Fr. Malasek, Novomesto. 138

Jajca za valenje

od štajerskih in sulmdolskih kokoši ter od velikih gosi, rac in puranov vedno pri Greiner, Maribor, Gosposka ulica 2. — Obročke za perotino in valjalna gnezda itd. 140

Krojači in šivilje!

Kroje (šnite) po poljubnih slikah izdeluje Knaflj Alojzij, učitelj krojaštva, Ljubljana, Križevniška ulica 2. 53

Brinje,

vsakovrstno nudi najcenejše trdka I. KNEZ v Ljubljani, Gosposvetska cesta 3. 148

Domače zajce — mladiče

belgijske velikanke, pepelnjake (blane Wiener), Angora svilozajce, vse čistokrvne pasme, ima na prodaj: Gašper Homer, Maribor, Krekova ulica št. 1. 160

Mlatilnica in kolovrat,

še skoraj nova, v dobrem stanju, ima na prodaj: Janez Oman, Žabnica št. 17, pošta Škofja Loka. 149

Cepljeno trsje!

Prvovrstno, in sicer rizling, silvanec in peček, cepljeno na Goethe 9, oddaja po najnižji ceni Karl Gradišnik, Št. Janž pri Velenju. 100

Vabilo

na redni občni zbor Zveze slovenskih zadrug v Ljubljani, r. z. z o. z. ki se vrši dne 23. maja 1927 ob 15. uri v Ljubljani v dvorani Kmetijske družbe, Turjaški trg 3. Dnevni red: 1. Predsednikov pozdrav in otvoritev. 2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 3. Poročilo: a) načelnstva, b) nadzorstva. 4. Potrditve računskega zaključka za preteklo leto in sklepanje o uporabi dobička. 5. Čitanje revizijskega poročila. 6. Sprememba pravil. 7. Slučajnosti. — Načelnstvo. 159

Jajca za valjenje

od velikih Plimovik-kokoši. Cena po 2,50 Din; od gosi, večinoma lisavice, cena po 6 Din, se dobe pri Avgust Kuhar, gostilničar v Vevčah, pošta Dev. Mar. v Polje. 121

Slamorenica in brzoparilnik (150 litrov)

popolnoma v dobrem stanju, se poceni proda pri Ivan Pretnar, trgovec na Bledu. 142

Oskrbnik,

samski, gospodarsko in vinogradsko razumen, se išče. Zglasiti se je pri gospodu Zorzi, Gorjani Radgos. 158

Moški blagovi!

Velika izbira! — Najnižje cene! Pred nakupom oblek si ogledajte zalogo v trgovini Franc Senčar v Mali Nedežli in Ljutomeru. 157

Kosilni stroj

z brusilnikom in dvema nožema, le malo rabljen, se proda po nizki ceni. Milan Guštin, posestnik, Metlika. 150

Usnje in čevlje!

Usnje posebno trpežno za delavne čevlje in razno vrsto usnje za boljše čevlje in vse čevljarske potrebitine in čevlje domačega izdelka, ima na prodaj Ivan Jamar, Bled, Martinova ul. 23. 153

Kosilni stroj,

skoraj nov, najboljši sistem „Ježek“, se ceno proda. Natančnejše podatke pri: Franc Brezinec, Rogatec. 154

Petelina,

velike domače pasme z barvo spreminjajočim perjem in košatim repom, ter dve veliki kure, kupi takoj učni zavod za nagačenje. Ponudbe z navedbo kraja in cene je vposlati: Upravi „Kmetovalca“ pod šifro „Petelin“ 153. 153

Kravarja,

ki zna dobro molziti, samskega, sprejme graščina Novi kloster, p. Sv. Peter v Sav. dolini. 150

Jagnjeta

od orlaških ostfrieskih molznih ovac in jajca za valenje od Brahma-kokoši ima na prodaj: Pepa Premič, Loka pri Zusmu. 151

Kri osvežujoči in kri čistilni

„Planinka“ zdravilni čaj,

prav posebno izobno deluje pri slabi prebavi želodca, zaprtju telesa, napihovanju črev, hemeroidih, slabotnem delovanju čreves, arteriosklerozi (poapnenju žil), izpuščalih i. t. d. ker 1. raztopi tule snovi v človeškem telesu, 2. jih odpravlja iz telesa in 3. ojača in obnovi ves organizem. Dobi se v vseh lekarnah. Kjer ga pa ne bi dobili, vpošljite Din 20.— direktno na lekarno: Mr. Bahovec, Ljubljana, Kongresni trg, nakar se vam vpošlje 1 orig. paket „Planinka“ čaja brez nadaljnjih stroškov. 130

Rešeno

je vprašanje kako se ubra-nimo grozdnega sukača.

„ARSOLA“
arsenovo sredstvo za škropljenje.

„MOLEX“
arsenovo sredstvo za prašenje.

Preizkušeno z najboljšim uspehom v vseh vinorodnih pokrajinah Jugoslavije, Austrije in Ogerske.

Počeni od prvega škropljenja je treba, da se brozgi modre galice na vsakih 100 litrov stalno primeša 30 do 40 dkg „Arsola“. V dobi cvetja in koncem julija je potrebno, da razen škropljenja, opravimo enkrat do dvakrat ves trs s sredstvom „Molex“. Zahtevajte navodila! Za ta sredstva se iščejo prodajalci v vseh vinorodnih krajih.

ARSOLA stane Din 44.— kg
MOLEX stane Din 30.— kg.

„KAŠTEL“ D. D.
KARLOVAC.

„Do sedaj je

polnih devet let poteklo, odkar poznam „Thürpil“ (tirpil). To zdravilo deluje izvrstno. Od tedaj porabljam samo Thürpil proti driski pri teletih in prašičih. L. G., načelnik kmet. zadruge v H. „Thürpil“ se dobiva pri živino-zdravnikih in v lekarnah. — Edina tovarna:

CL. LAGEMAN, Chem. Fabrik, Aachen.

Zastopnik: „LYKOS“, Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevska ulica št. 8.

Telefon št. 16.

Poštni ček 10.533.

Ustanovljena leta 1889.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

(Gradska štečionica)

LJUBLJANA
PREŠERNOVA ULICA

Stanje vlože-nega denarja nad 250 milio-nov dinarjev.

Stanje vlože-nega denarja nad 1000 mili-jonov kron.

sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun, in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti. Jamstvo za vse vloge in obresti tudi tekočega računa je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanjo poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vpravi radi tega nalagajo sodišča denar ne-toletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar. Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hrani niti, ker je denar tu popolnoma varen. Hranilnica daje posojila po nizki obrestni meri na posestva in menice.